

Dagens namn

HÅKAN HAGWALL:

Lennart Bodström

Lennart Bodströms väg uppåt har varit mycket typisk. Numera. Och alltmånga typisk lär den bli. Om ytterligare något decennium kommer man kanske att fråga sig om det överhuvudtaget finns något annat sätt att nå en motsvarande position.

Universitetsstudier, studentpolitik, kanske några år som universitetslärare, så direkt in i organisationsväsendet utan någon omväg över arbetslivet. Och så till slut efter en tjänstemannabana inom organisationen en förtroendepost på toppen.

Lennart Bodström kom i sin ungdom till Göteborg för att bedriva högskolestudier. Egentligen hade han först tänkt att bli journalist. Med den kursen var inställd. Han hade läst i en för gammal studenthandbok. Så det fick bli statskunskap i stället. Så kom det sig att Lennart Bodström inte kom att tillhöra en yrkeskår han omsider kommit att tycka mycket litet om.

På grund av sin, enligt honom själv, olyckliga dragning till organisationsväsendet, drogs Bodström in i det studentfackliga arbetet. Till slut hade han samlat på sig så mycket att han fick lov att flytta till Uppsala för att klippa av alltihop och få tid att lica.

Och han blev licentiat. Men han blev också studenternas främsta facklige ledare. Han blev ordförande i Sveriges Förenade Studentkårer. Som ordförande på studentkåren i Stockholm satt då en några år yngre jurist, som han fick samarbeta med i SFS' styrelse. Dennes namn var Olof Ljunggren. De blev goda vänner, sägs det.

Efter några år som extra universitetslektor blev den olyckliga dragningen till organisationsväsendet på nytt för stark för Lennart

Bodström och han tog anställning som utredningssekreterare i TCO. Akademikern gick alltså dit, inte till SACO. Han tyckte de gamla stötarna där, Bertil Östergren m fl hade en för konservativ hållning i studiesociala frågor.

Ja, så blev han då direktör i TCO 1966, och 1970 var det dags. Vid TCO-kongressen skulle en efterträdare till Otto Nordenskiöld väljas. Det största TCO-förbundet, SIF, ville ha sin förbundsledare Arne Nilstein till TCO-ordförande. Tanken var att med denne vane förhandlare skulle det vara möjligt att göra TCO till en förhandlingsorganisation, en tung part i avtalsförhandlingarna. Men från statstjänstemannahåll lanserades direktör Bodström. Som överhuvudtaget aldrig förhandlat.

Inför voteringen pläderade bla Ingvar Seregard. Han sade:

– Med den kännedom jag har om Lennart Bodström, som jag respekterar och som jag tror önskar vårda om svensk tjänstemannarörelse, är jag förvånad över att han ställer upp mot Arne Nilstein, men det är ju alltid svårt att avgöra andras skäl.

– Jag vill emellertid säga att jag personligen tror att Lennart Bodström därmed har gjort svensk tjänstemannarörelse en otjänst.

Sådana ord kommer man ihåg. Lika som man kommer ihåg ett sådant voteringsbakslag som mötte SIF-delegationen. Bodström blev vald.

TCO blev ingen förhandlingsorganisation. Istället bildades PTK med Seregard som ordförande.

Detta är förklaringen till att röstläget så oerhört snabbt skruvades upp i det offent-

liga gräl Seregard och Bodström exekverade vid det senaste årsskiftet. I en intervju i Svenska Dagbladet uttryckte Seregard oro för att TCO skulle kunna spricka, att tjänstemannarörelsen skulle kunna klyvas i en borgerligt betonad del och en med socialistiska förtecken. Detta som en följd av TCO:s ställningstaganden utan egentlig facklig förankring i ett antal samhällsfrågor.

Bodström blev rasande och uppfordrade i ett publicerat brev Seregard till att i TCO:s styrelse först skriftligen och därefter muntligen förklara sig. Seregard å sin sida svarade lika offentligt att det verkade som om Bodström tänkte "använda TCO:s styrelse som något slags ståndrätt i bedömnings- och åsiktsfrågor". Det tänkte Seregard inte finna sig i.

Nå, med tiden ebbade grälet ut, men orsakerna – vid sidan av de rent personliga – finns kvar: rivaliteten mellan PTK och TCO samt TCO:s benägenhet att på sina medlemmars vägnar yttra sig i ett otal icke-fackliga frågor, där organisationsledningen inte kan ha någon aning om hur representativ den är för medlemmarna. Resultatet blir som bekant ofta uttalanden som låter anmärkningsvärt socialdemokratiska. Det må gälla vård-

nadsbidrag, betyg i grundskolan, nordisk TV-satellit, affärstider, jordbruk eller kärnkraft.

Bodström hörs då och då klaga över den dåliga kontakten mellan regeringen och TCO. Den gamla regeringen lyssnade bättre, tyckte han. Kanske det. I och för sig är det ju inte så märkligt om en borgerlig regering anser att det är folkets valda ombud som skall bestämma, inte facket.

Men sanningen är att Bodström i åtminstone ett fall haft direkt avgörande inflytande över ett av regeringens viktigaste beslut. När regeringen i våras insåg behovet av stimulanser i ekonomin och ville sänka arbetsgivaravgiften med fyra procent, var det just Bodströms hotfulla tal som till den grad skärade upp folkpartisterna i regeringen att de drev igenom en halvering av den planerade sänkningen. Tanken var att kritiken skulle bli lindrigare mot en halvdan åtgärd än mot en helhjärtad. Det blev den förstas inte – men så där tänker mittenpartister ibland.

Så nog har Bodström inflytande. Den ekonomiska utvecklingen får visa om det varit för stort.